

**Riksdagens svar på regeringens proposition med förslag
till lagstiftning om en reform av folkbokföringen**

Till riksdagen har överlämnats regeringens proposition nr 14/1998 rd med förslag till lagstiftning om en reform av folkbok-

föringen. Riksdagen, som i ärendet mottagit förvaltningsutskottets betänkande nr 4/1998 rd, har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av befolkningsdatalagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i befolkningsdatalagen av den 11 juni 1993 (507/1993) 4 § 2 och 3 mom., 7, 34 och 38—40 § samt 43 § 1 mom.,

av dessa lagrum 38 och 39 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 202/1994, samt fogas till 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 202/1994, ett nytt 3 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom., till lagen en ny 14 a §, till 25 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 202/1994, ett nytt 6 mom., till lagen nya 26 a och 33 a §, samt till 43 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, nya 4—6 mom. som följer:

4 §

Personuppgifter som registreras i befolkningsdatasystemet

— — — — —
För behöriga myndigheters bruk registreras dessutom

1) uppgifter om avgöranden om omhändertagande av barn vilka träffats av det kollegiala organ som behandlar socialvårdsfrågor,

2) sådana uppgifter om röstberättigade som behövs för val och folkomröstningar.

För behöriga trossamfunds och i 25 § 6 mom. nämnda myndigheters bruk registreras dessutom uppgifter om medlemskap i trossamfund.

Om en utlänning kan registreras de uppgifter som avses i 1—3 mom., om det är be-

hövligt på grund av boende eller arbete i Finland, för uppfyllande av förpliktelserna i någon internationell konvention som är bindande för Finland eller av något annat särskilt skäl. En förutsättning för registrering av uppgifterna är att det finns en tillförlitlig utredning om dem. Uppgifter registreras dock inte om en utlänning som är

1) anställd hos en främmande stats diplomatiska eller annan beskickning i Finland eller vid ett konsulat som förestås av en utsänd konsul,

2) anställd hos Förenta Nationerna, någon av dess specialorganisationer eller någon annan internationell organisation som kan jämföras därmed, eller

3) familjemedlem till en person som nämns i 1 eller 2 punkten eller i hans privata tjänst, om inte magistraten av särskilda skäl bestämmer något annat.

7 §

Arkivering av förändrade uppgifter

Om uppgifter i befolkningsdatasystemet har förändrats, skall de tidigare uppgifternas förvaring och användbarhet säkerställas antingen genom att uppgifterna arkiveras separat eller på något annat sätt som datatekniken möjliggör. En uppgift om omhändertagande av barn skall dock omedelbart gallras ur befolkningsdatasystemet efter att omhändertagandet har upphört.

Förändringar som inträffat i uppgifter om fastigheter, byggnader och lägenheter kan utan hinder av 1 mom. gallras ur systemet och förstöras, om det inte bestäms särskilt att de skall sparas.

14 a §

Ändringssökande

Den vars enskilda rätt en uppgift i befolkningsdatasystemet gäller kan skriftligen yrka rättelse av uppgiften hos magistraten. Rättelseyrkandet behandlas av den magistrat vars verksamhetsområde uppgifterna gäller.

Ändring i magistratens beslut med anledning av ett rättelseyrkande söks genom besvär hos länsrätten på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Om rättelse av anteckning om hemkom-mun bestäms särskilt.

4 kap.

Uppgifter vid årsskiftet

25 §

Allmänna förutsättningar för utlämnande

Uppgifter som avses i 4 § 3 mom. får utlämnas endast till behörigt trossamfund. Uppgift om en värnplikts trossamfund får dock utlämnas till huvudstaben för anteckning i värnpliktsregistret och uppgift om en elevs trossamfund till skolmyndigheterna för planering och ordnande av religionsundervisningen. Uppgift om någons trossamfund får också utlämnas till skatteförvaltningsmyndigheterna för verkställande av beskattning-

en samt till andra myndigheter för myndighetsverksamhet som kan jämföras med ovan nämnda och för uppgörande av officiell statistik. En uppgift om någons trossamfund som behövs för utredande av förutsättningarna för kyrklig vigsel får dessutom utlämnas för prövning av hinder mot äktenskap. När uppgifter lämnas för bouppteckning, arvskifte eller släktforskning eller för därmed jämförbara ändamål kan det uppges från vilket trossamfund eller vilken av dess församlingar det går att få eventuella ytterligare uppgifter om någon.

26 a §

Utlämnande av uppgifter till trossamfund

Till den evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkosamfundet och registrerade religionssamfund utlämnas de uppgifter ur befolkningsdatasystemet som behövs för uppdatering av uppgifterna i medlemsregistret. Dessutom utlämnas till dem ur befolkningsdatasystemet de uppgifter de behöver för att sköta de uppgifter som ålagts dem.

33 a §

Offentligblivande

Personuppgifter som finns i befolkningsdatasystemet blir offentliga då 25 år har flutit sedan personens död.

7 kap.

Avgifter

34 §

Avgifter för informationstjänster

För befolkningsdatasystemets informationstjänster uppbärs avgifter i enlighet med de grunder som bestäms i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Avgiften kan fastställas till ett belopp som understiger prestationens självkostnadsvärde, om den som får uppgifterna deltar i upprätthållandet av befolkningsuppgifterna eller i lämnandet av befolkningsdatasystemets informationstjänster.

38 §

Andra myndigheters och sammanslutningars deltagande i folkbokföringens informationstjänst

Den evangelisk-lutherska kyrkans och ortodoxa kyrkosamfundets myndigheter är skyldiga att på begäran ge utredningar ur kyrkliga befolkningsregister och till dem hörande handlingar som de innehar och som förts innan lagen om trossamfundens medlemsregister (/) trädde i kraft.

De församlingar i den evangelisk-lutherska kyrkan och i ortodoxa kyrkosamfundet som har teknisk anslutning till befolkningsdatasystemet eller vilkas medlemsregister regelbundet uppdateras med hjälp av uppgifter ur befolkningsdatasystemet har rätt att utlämna enstaka uppgifter som finns om deras medlemmar i befolkningsdatasystemet och som behövs för att tillgodose en persons rättigheter och fullgöra hans skyldigheter. Befolkningsregistercentralen kan av särskilda skäl bevilja även andra myndigheter eller sammanslutningar som har teknisk anslutning till befolkningsdatasystemet tillstånd att ur befolkningsdatasystemet utlämna enstaka uppgifter som behövs för att tillgodose en persons rättigheter och fullgöra hans skyldigheter.

Om utlämnande av uppgifter gäller för övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i 6 kap. och 43 § 1 mom.

Om den evangelisk-lutherska kyrkans eller det ortodoxa kyrkosamfundets församlings medlemsregister används för informationstjänst enligt 2 mom., får sådana uppgifter i medlemsregistret som inte gäller inträde i trossamfundet och kyrkliga förrättningar och som också finns i befolkningsdatasystemet ändras endast i enlighet med en anmälan från magistraten.

39 §

Överklagande av en annan myndighets eller sammanslutnings beslut om utlämnande av uppgifter

Rättelse av ett beslut enligt 38 § beträffande utlämnande av uppgifter kan yrkas skriftligen hos den myndighet eller sammanslutning som fattat beslutet. Om den inte godkänner rättelseyrkandet, skall den föra saken till magistraten inom två veckor efter

att rättelseyrkandet inkom. Rättelseyrkandet behandlas av den magistrat vars verksamhetsområde uppgifterna gäller.

Om sökande av ändring i magistratens beslut gäller 33 §.

40 §

Kostnader för upprätthållande

Staten betalar de kostnader som föranleds av upprätthållandet av befolkningsdatasystemet, med undantag för kostnaderna för anmälningen av uppgifter.

43 §

Övergångsbestämmelser

Om en uppgift inte har intagits i befolkningsdatasystemet, bevaras den i de befolkningsböcker eller till dem hörande handlingar som avses i den upphävda lagen om befolkningsböcker. Om utlämnande av uppgifter beslutar den myndighet som innehar handlingen. Om utlämnande av uppgifter gäller härvid i tillämpliga delar 6 kap. Känsliga uppgifter som avses i lagstiftningen om skydd för personuppgifter får inte utlämnas till andra än behöriga myndigheter, om inte något annat följer av 25 § 6 mom. En uppgift i befolkningsböckerna blir emellertid offentlig då 25 år har förflutit sedan personens död. En befolkningsbok blir helt och hållet offentlig då hundra år har förflutit sedan den senaste anteckningen gjordes i boken.

Uppgifter som i någon annan lag eller förordning har ålagts befolkningsregisterföraren sköts, om inte något annat följer av denna lag, av den magistrat inom vars verksamhetsområde personen i fråga har sin hemkommun eller folkbokföringskommun. Om personen i fråga aldrig har haft hemkommun eller folkbokföringskommun i Finland, behandlas saken av magistraten i Helsingfors.

De anmälningar beträffande folkbokföringen som det är bestämt att skall göras till befolkningsregistret eller befolkningsregisterföraren, skall göras till den magistrat som avses i 4 mom.

Om kyrkböckerna gäller i övrigt vad som bestäms om dem särskilt.

Denna lag träder i kraft den .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Utan hinder av 4 § förvaras i befolkningsdatasystemet sådana uppgifter om kyrkliga förrättningar som registrerats där innan denna lag träder i kraft. Dessutom kan registreringen av dessa uppgifter i befolkningsdatasystemet genom ett beslut av vederbörande ministerium fortsätta högst fem år efter att lagen har trätt i kraft, om detta avsevärt förenklar utredningen av förutsättningar för kyrklig vigsel eller upprätthållandet av trossamfundets medlemsregister. Uppgifterna får utlämnas endast till behörigt trossamfund. De kan emellertid också antecknas i ett intyg över prövning av hinder mot äktenskap.

Den vars enskilda rätt ärendet gäller kan skriftligen hos den kyrkliga myndigheten yrka rättelse av en anteckning i ett kyrkligt

befolkningsregister som förts innan lagen om trossamfundens medlemsregister trädde i kraft eller i en till det hörande handling, om anteckningen inte har tagits in i befolkningsdatasystemet. Om behandlingen av rättelseyrkandet och om ändringssökande gäller i övrigt vad som i 39 § bestäms om överklagande av beslut om utlämnande av uppgifter.

Om ett ärende som gäller folkbokföringen är anhängigt i en församling när denna lag träder i kraft, behandlas det enligt de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Om ett rättelseförfarande eller ändringsökande som gäller en kyrklig myndighets beslut beträffande befolkningregisterföringen är anhängigt när lagen träder i kraft, behandlas ärendet enligt de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Lag

om upphävande av 3 § 3 mom. lagen om registerförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 3 § 3 mom. lagen den 15 mars 1996 om registerförvaltningen (166/1996).

2 §

Denna lag träder i kraft den .

Lag

om ändring av namnlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i namnlagen av den 9 augusti 1985 (694/1985) 2 § 3—5 mom., 4 § 1 mom., 6 och 8 a §, 9 § 3 mom., 12 § 1 mom., 24 § 2 mom., 32 a §, 32 c § 1 mom. samt 38 §, av dessa lagrum 4 § 1 mom., 8 a §, 12 § 1 mom. och 32 a § sådana de lyder i lag 253/1991 samt 6 § och 32 c § 1 mom. sådana de lyder i lag 485/1993, som följer:

2 §

Barns förvärv av släktnamn genom födsel

Barns släktnamn skall anmälas till befolkningsdatasystemet inom två månader efter barnets födsel. Är föräldrarna inte gemensamt vårdnadshavare för barnet, har de eller den som har vårdnaden om barnet rätt att besluta vilkendera föräldrarnas namn barnet skall få.

Barns släktnamn anmäls till den magistrat inom vars verksamhetsområde barnet har sin hemkommun eller folkbokföringskommun. Anmälan kan också göras till den församling i den evangelisk-lutherska kyrkan eller i ortodoxa kyrkosamfundet där barnet är medlem. Församlingen skall utreda att namnet är lagenligt och utan dröjsmål tillställa befolkningsdatasystemet uppgiften om namnet för registrering.

Har ett barns släktnamn inte anmälts till befolkningsdatasystemet så som det bestäms i 2 och 3 mom., får barnet det släktnamn som modern har när barnets uppgifter anmäls till befolkningsdatasystemet.

4 §

Ändring av barns släktnamn till faderns släktnamn

Föräldrarna kan komma överens om en sådan ändring av ett minderårigt barns släktnamn att barnet får sin fars släktnamn, om föräldrarna vid barnets födelse inte hade gemensamt släktnamn och faderskapet inte hade blivit fastställt och antecknat i befolkningsdatasystemet, när barnets släktnamn anmäldes till befolkningsdatasystemet.

6 §

Anmälan om ändring av barns släktnamn

Anmälan om ändring av ett barns släktnamn med stöd av 3 § 3 mom., 4, 4 a och 5 § skall göras skriftligen hos den magistrat inom vars verksamhetsområde barnet har sin hemkommun eller folkbokföringskommun.

8 a §

Anmälan under äktenskapet om personlig användning av tidigare släktnamn

Om en make, vars släktnamn har ändrats av den anledning att makarna när de ingick äktenskap antog gemensamt släktnamn, inte före vigseln till vigselförrättaren har anmält att han personligen kommer att använda ett släktnamn som avses i 7 § 3 mom. framför det gemensamma släktnamnet, kan han under äktenskapet göra en anmälan om detta till den magistrat inom vars verksamhetsområde han har sin hemkommun eller folkbokföringskommun.

En make, som när äktenskapet ingicks har anmält till vigselförrättaren att han personligen framför det gemensamma släktnamnet kommer att använda ett släktnamn som avses i 7 § 3 mom., kan under äktenskapet avstå från det namn han personligen använder genom att anmäla detta till den magistrat som avses i 1 mom.

Maken kan dock endast en gång under samma äktenskap göra antingen en i 1 eller 2 mom. nämnd anmälan. Anmälan skall göras skriftligen till den magistrat som avses i 1 mom.

9 §

Ändring av släktnamn efter upplösning av äktenskap

Anmälan om ändring av makes släktnamn skall göras skriftligen till den magistrat inom vars verksamhetsområde han har sin hemkommun eller folkbokföringskommun.

12 §

Skyddade namn och kännetecken

Såsom nytt släktnamn kan inte godkännas släktnamn som i Finland finns antecknade i befolkningsdatasystemet, och inte heller namn som enligt vad som är allmänt känt är vedertagna i en viss inhemsk eller utländsk släkt, om det inte finns synnerliga skäl till godkännande.

24 §

Förverkande av släktnamn

Talan om förverkande av släktnamn skall väckas inom fem år från den dag då det nya släktnamnet blev infört i befolkningsdatasystemet. Den som med stöd av 1 mom. har förklarats ha förverkat sin rätt till släktnamn är skyldig att återta sitt tidigare släktnamn.

32 a §

Anmälan och antagande av förnamn

Varje barn skall efter födseln ges ett förnamn. Högst tre förnamn får ges. De givna förnamnen skall anmälas till befolkningsdatasystemet inom två månader efter barnets födsel. Barnets förnamn anmäls till den magistrat inom vars verksamhetsområde barnet har sin hemkommun eller folkbokföringskommun. Anmälan kan också göras till den församling i den evangelisk-lutherska kyrkan eller i ortodoxa kyrkosamfundet där barnet är medlem. Församlingen skall utreda att namnet är lagenligt och utan dröjsmål tillställa befolkningsdatasystemet uppgiften om namnet för registrering.

Om någon vars födelse inte är antecknad i befolkningsdatasystemet inte har ett förnamn när han i Finland antecknas i befolkningsdatasystemet, skall han anmäla till den magistrat inom vars verksamhetsområde han har sin hemkommun eller folkbok-

föringskommun vilket förnamn han antar. Högst tre förnamn får antas.

Ett förnamn som har antecknats i befolkningsdatasystemet får ändras endast så som anges nedan.

32 c §

Anmälan om ändring av förnamn

Förnamn kan ändras genom en skriftlig anmälan till den magistrat inom vars verksamhetsområde den som ändrar sitt förnamn har sin hemkommun eller folkbokföringskommun, om förnamnet inte tidigare har ändrats. En ändring med stöd av denna paragraf får göras endast en gång.

38 §

Hustrus rätt att återta sitt släktnamn

Har makar vigts till äktenskap före denna lags ikraftträdande, har hustrun rätt att under äktenskapet anta det släktnamn hon hade såsom ogift genom att göra skriftlig anmälan därom till den magistrat inom vars verksamhetsområde hon har sin hemkommun eller folkbokföringskommun.

Denna lag träder i kraft den .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Lag

om ändring av äktenskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i äktenskapslagen av den 13 juni 1929 (234/1929) 10 §, 11 § 1 mom. samt 12 § 2 mom., sådana de lyder i lag 411/1987, som följer:

10 §

Magistraten skall undersöka om det föreligger något i lag angivet hinder mot ett äktenskap (*hindersprövning*). Hindersprövning

kan också ske hos den församling i den evangelisk-lutherska kyrkan eller i ortodoxa kyrkosamfundet där de förlovade eller den ena av dem är medlem.

11 §

De förlovade skall tillsammans begära hindersprövning hos den som enligt 10 § prövar hinder mot äktenskapet.

som prövar hinder mot äktenskapet har till sitt förfogande att tidigare äktenskap har upplösts, skall den förlovade till den som prövar hinder mot äktenskapet inge ett intyg eller annan särskild utredning över detta.

12 §

De förlovade skall dessutom skriftligen uppgge om de tidigare har ingått äktenskap. Framgår det inte av de uppgifter som den

Denna lag träder i kraft den .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Lag

om trossamfundens medlemsregister

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Med trossamfunds medlemsregister avses i denna lag register som den evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkosamfundet samt registrerade religionssamfund för över sina medlemmar och till vilka inhämtas och i vilka införs uppgifter som behövs för trossamfundets verksamhet och förvaltning.

2 §

Registeransvarig för ett trossamfunds medlemsregister är trossamfundet, dess församlingar eller organ, som enligt vad som i trossamfundets samfundsordning eller annars bestäms ålagts att sköta registerföringen.

3 §

När medlemsregister förs och uppgifter utlämnas skall iaktas vad som bestäms i lagstiftningen om skydd för personuppgifter och i annan lag.

4 §

I medlemsregistret skall angående trossamfundets medlemmar införas

- 1) släktnamn och förnamn,
- 2) personbeteckning eller födelsetid,
- 3) adress och hemkommun,
- 4) tidpunkten för inträde i trossamfundet,
- 5) tidpunkten för utträde ur trossamfundet.

5 §

I ett trossamfunds medlemsregister kan dessutom införas följande uppgifter, om de behövs för trossamfundets verksamhet och förvaltning

- 1) en medlems födelsehemkommun, medborgarskap och modersmål,
- 2) tidpunkten för en medlems flyttning från en församling till en annan,
- 3) uppgifter om en medlems civilstånd, familjerättsliga ställning och rättshandlingsförmåga,
- 4) en medlems makes namn och personbeteckning eller födelsetid,
- 5) namn och personbeteckning eller födelsetid för ett minderårigt barn som en medlem av trossamfundet har vårdnaden om,
- 6) uppgifter om en medlems dop, vigsel, begravning eller andra motsvarande förrättningar,
- 7) uppgifter om en medlems förtroendeuppdrag eller därmed jämförbar uppgift i anslutning till trossamfundet.

6 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

7 §

Denna lag träder i kraft den .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Ett trossamfund har rätt att förvara uppgifter som antecknats i en förteckning som förts över dess medlemmar med stöd av de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

Helsingfors den 9 juni 1998
